

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Gemeente Ermelo
T.a.v. de heer E. Huizing
Raadhuisplein 2
3851 NT ERMELO

Datum
13 september 2022

Zaaknummer
2022-009521

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 12

Locatie

Nabij Groevenbeekse heide

Gemeente

Ermelo

Activiteit

Het opwaarderen van een fietspad

Beste meneer Huizing,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 zijn kaarten van het projectgebied en de mitigerende maatregelen opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Datum

13 september 2022

Zaaknummer

2022-009521

Blad

2 van 12

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Caroline Hendriks
Plv. teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03727946, 03727947, 03727948, 03727949, 03727950, 03764758, 03764759, 03768681

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaarten projectgebied en mitigerende maatregelen

Datum

13 september 2022

Zaaknummer

2022-009521

Blad

3 van 12

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van de gemeente Ermelo, Raadhuisplein 2, 3851 NT Ermelo, hierna te noemen de aanvrager, van 21 juni 2022 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 21 juni 2022 ontvingen wij een aanvraag van de gemeente Ermelo voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de zandhagedis en artikel 3.10 lid 1b voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hazelworm en levendbarende hagedis.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, en van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project en de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Hieruit is gebleken dat negatieve effecten niet uitgesloten zijn. De initiatiefnemer heeft daarom een vergunning aangevraagd. Het zaaknummer is 2020-005282.

Ten tijde van de beoordelingsprocedure van de aanvraag voor de gebiedsbescherming is beoordeeld dat er tevens een ontheffing voor de soortbescherming nodig is en dat hiervoor een nader onderzoek naar reptielen uitgevoerd moest worden. In het voorjaar van dit jaar is gestart met het reptielenonderzoek en in juni dit jaar is de ontheffing aangevraagd. Tijdens de beoordelingsprocedure van de ontheffingsaanvraag hebben wij op 31 augustus en 7 september 2022 van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 30 augustus en 5 september 2022 hebben verzocht.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Datum
13 september 2022

Zaaknummer
2022-009521

Blad
4 van 12

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.8 lid 1 en lid 5 en 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan de gemeente Ermelo, Raadhuisplein 2, 3851 NT Ermelo;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
Zandhagedis (<i>Lacerta agilis</i>)	Artikel 3.5 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk verstoren Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	A
Hazelworm (<i>Anguis fragilis</i>) Levendbarende hagedis (<i>Lacerta vivipara</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	A en B

Belang:

A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

B. Artikel 3.10 lid 2 onder a van de Wnb: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 29 februari 2024 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-009521.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Datum

13 september 2022

Zaaknummer

2022-009521

Blad

5 van 12

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-009521.
9. Minimaal één week voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-009521.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van reptielen.
11. Minimaal één week voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-009521. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2022-009521.

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

13 september 2022

Zaaknummer

2022-009521

Blad

6 van 12

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het afsluiten en geschikt maken van zandpaden voor reptielen en het ongeschikt maken van het werkgebied voor reptielen.
16. Het ongeschikt maken van het werkgebied voor reptielen dient te gebeuren in de actieve periode van reptielen (voor 1 oktober) en gebeurt door de grasbermen eerst kort te maaien met een kooimaaier of cyclomaaier (niet klepelen!) tot een hoogte van 5 cm (niet lager) en na drie dagen te chopperen (verwijderen van de vegetatie en de humuslaag, waarbij de bodem gehandhaafd blijft). Het maaien en chopperen dient continue voorgelopen te worden door een ecologisch deskundige, zoals genoemd onder voorschrift 10, om de eventueel nog aanwezige reptielen weg te jagen.
17. Indien de aanleg van het betonnen fietspad plaatsvindt in de actieve periode van reptielen, dan dient een ecooloog vooruit op de betonmachine te lopen om eventueel nog aanwezige dieren uit het werkgebied te verjagen.
18. De ecologisch deskundige markeert voorafgaand aan de werkzaamheden duidelijk welke geschikte heidestukken voor reptielen, zoals aangegeven in figuur 3 van bijlage 2, minimaal gehandhaafd moeten blijven.
19. De werkzaamheden dienen plaats te vinden op de bestaande wegen/paden en op een werkstrook van maximaal 1 m breed aan weerszijden van het nieuwe fietspad.
20. Het lichtkleurig betonnen fietspad wordt maximaal 3 m breed en zonder puinverharding aan weerszijden. Het deel van het tracé waar de eikenstrubbe ligt, wordt over een lengte van circa 10 m tussen 2,5-2,7 m breed.
21. De bovenzijde van het nieuwe fietspad wordt met een grove bezem geveegd waardoor ondiepe groeven ontstaan die ervoor zorgen dat reptielen makkelijker kunnen oversteken.
22. Uiterlijk 31 maart 2024 worden zeven zandpaden afgesloten waarop heideplaggen worden aangebracht en minimaal 25% van de bodem lokaal wordt geroerd en gemengd met heidemaaisel, zodat een afwisseling ontstaat van heidevegetaties en zandige plekken. Dit dient te gebeuren onder ecologische begeleiding en in de winterperiode van reptielen.
23. Er wordt een monitoringsonderzoek uitgevoerd vóór de verbreding van het fietspad (nulmeting in 2022) en ná de verbreding van het fietspad (in 2023). Het onderzoek wordt uitgevoerd door een ervaren RAVON-vrijwilliger in combinatie met een terreinbeheerder van de gemeente Ermelo. Het monitoringsonderzoek bestaat uit de volgende onderdelen:
  - Verkeerstellingen van fietsers in de periode mei tot en met september om een beeld te krijgen van eventuele veranderingen qua (fiets)gebruik. De tellingen worden op drie locaties op het fietspad gedaan en gedurende twee weken lang, drie keer per jaar uitgevoerd. De perioden van het onderzoek zijn beide jaren gelijk.

Datum

13 september 2022

Zaaknummer

2022-009521

Blad

7 van 12

- Reptielenonderzoek in de maanden april tot en met september:
    - Telling en invoeren locatie van verkeersslachtoffers qua reptielen
      - >Frequentie: 2x per week in de periode april tot en met september (52 telrondes);
      - >Moment: bij voorkeur vanaf het eind van de middag;
      - >Methode: fietspad langzaam aflopen en alle verkeersslachtoffers tellen.
    - Telling en invoeren locatie van op het fietspad zonnende reptielen, overstekende reptielen en reptielen in de omgeving van het fietspad;
      - >Frequentie: 2x per maand in de periode april tot en met september (12 telrondes);
      - >Moment: zonnige of half bewolkte dagen met weinig wind (<5Bft). Met name in de ochtenduren als de temperatuur boven de 15 graden uitkomt (met T-shirt buiten lopen zonder jas is mogelijk) of als de zon gaat schijnen na bewolking in de ochtend. Zonnige dagen na een periode van meerdere dagen met bewolkt of regenachtig weer zijn zeer geschikt.
      - >Methode: start met lopen langs de noordzijde van het pad en zoek naar overstekende reptielen en zonnende reptielen op het pad/ aangrenzende heidevegetaties. Loop vervolgens terug langs de zuidzijde van het pad en volg dezelfde werkwijze. Keer objecten om binnen 25 meter vanaf het pad (boomstronken e.d.) en zoek naar hazelwormen. Controleer daarnaast open zandplekjes om ei-afzet van zandhagedis vast te stellen.
      - Voor alle tellingen geldt dat ook nul-waarnemingen genoteerd worden.
- Na afronding van het onderzoeksjaar (2023) wordt een rapportage opgesteld waarin wordt nagegaan of er duidelijke verschillen zijn tussen het oude asfaltfietspad en het nieuwe verbrede betonnen fietspad qua gebruik door reptielen en fietsers. Dit rapport wordt ter beoordeling aan de provincie Gelderland gestuurd via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2022-009521. Indien de monitoringsresultaten een negatieve ontwikkeling laten zien, kunnen aanvullende maatregelen opgelegd worden.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De gemeente is voornemens om een asfaltfietspad met een lengte van circa 1,5 km op te waarderen naar een lichtkleurig betonnen fietspad van 3 m breed. Het huidige fietspad is 1,7 m breed met circa 0,65 m aan puinverharding aan weerszijden van het fietspad (in totaal 3 m aan (half)verharding). Het deel ter hoogte van een oude eikenstrubbe wordt iets smaller, namelijk 2,5-2,7 m breed om de eikenstrubbe te behouden (zie figuur 2 van bijlage 2). Het fietspad is deels gelegen in heidegebied en deels aan de rand van een bosgebied. Aangrenzende bermen bestaan grotendeels uit bermen die één of twee keer per jaar gemaaid worden en op een beperkt aantal trajecten ook uit heidestruiken, dichte struiken en niet jaarlijks gemaaid bermen.

De werkzaamheden vinden plaats in de periode van november 2022 tot en met februari 2023 en als uitlooperperiode november 2023 tot en met februari 2024. De werkzaamheden duren naar verwachting 1-2 maanden en worden bij daglicht uitgevoerd. Het betonnen fietspad wordt op de bestaande verharding en puinverharding aangelegd. Doordat het betonnen fietspad bovenop het huidige fietspad wordt aangelegd, vindt tot 1 m aan weerszijden van het nieuwe fietspad aanberming met gebiedseigen grond plaats. Voor de aanleg van het fietspad is een werkstrook van elk 0,5 m aan weerszijde van het nieuwe fietspad nodig, deze ligt binnen de strook van 1 m aanbermen (zie figuur 4 van bijlage 2). De bovenlaag van het nieuwe fietspad zal opgeruwd worden, zodat aanwezige dieren meer grip hebben bij het oversteken van de fietspaden. De werkzaamheden worden zoveel mogelijk vanaf het fietspadtracé uitgevoerd, waarbij materieel wordt aangevoerd over het pad. Er komt geen nieuwe verlichting bij en er worden geen bomen gekapt voor de verbreding of voor de uitvoer van de werkzaamheden.

In het bij de aanvraag toegevoegde projectplan “Activiteitenplan vernieuwing en verbreding fietspad Groevenbeekse heide” (Ecogroen, 2022) zijn opgenomen:

Datum

13 september 2022

Zaaknummer

2022-009521

Blad

8 van 12

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

In april 2022 is een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast is de NDFP geraadpleegd. In de NDFP zijn in de afgelopen 3 jaar meerdere waarnemingen van zandhagedis, hazelworm en levendbarende hagedis. Op basis van deze gegevens en de habitatkenmerken is de verwachting dat alle drie de reptielsoorten in het plangebied voorkomen en daarom is ontheffing voor zandhagedis, hazelworm en levendbarende hagedis aangevraagd.

Op ons verzoek is vervolgens gestart met een ecologisch onderzoek naar reptielen. De resultaten hiervan wordt als nulmeting gebruikt voor de monitoring die uitgevoerd gaat worden na realisatie van het project om inzicht te verkrijgen in de effecten van het gebruik van het fietspad door de verbreding in relatie tot overstekende en zonnende reptielen. Ten tijde van het nemen van het ontwerpbesluit is het onderzoek nog gaande.

Het nader onderzoek is uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende protocollen van het Netwerk Groene Bureaus, de kennisdocumenten van BIJ12 en zoals beschreven in voorschrift 22.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Zandhagedis	Leefgebied in de vorm van rustplaatsen. Uit het lopende onderzoek van dit jaar is in augustus één doodgereden hazelworm op het fietspad aangetroffen.	Er gaat tijdelijk leefgebied in de vorm van rustplaatsen verloren door de werkstrook en de aanberming.
Hazelworm		
Levendbarende hagedis		

Niet aangetroffen zijn:

- Overige reptielen, amfibieën, zoogdieren, vogels, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

Preventieve maatregelen

De (ver)graafwerkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd om doden, verwonden of verstoren van broedende vogels te voorkomen.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen voor de zandhagedis, hazelworm en levendbarende hagedis. De voorzieningen worden aangebracht conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen

Datum

13 september 2022

Zaaknummer

2022-009521

Blad

9 van 12

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Ongeschikt maken	Permanente mitigatie
<p>Zandhagedis</p> <p>Hazelworm</p> <p>Levendbarende hagedis</p>	<p>Het werkgebied wordt ongeschikt gemaakt door de grasbermen eerst kort te maaien tot een hoogte van 5 cm en na drie dagen te chopperen (verwijderen van de vegetatie en de humuslaag, waarbij de bodem gehandhaafd blijft). Vooraf en tijdens het maaien en chopperen dient een ecooloog een controle te doen op aanwezigheid van reptielen. Aanwezige dieren worden voorzichtig verjaagd.</p> <p>Tijdens de aanleg van het betonnen fietspad dient een ecooloog vooruit op de betonmachine te lopen om aanwezige dieren uit werkgebied te verjagen (indien uitgevoerd in de actieve periode van reptielen).</p> <p>Geschikte leefgebieden worden niet met machines betreden.</p> <p>Opslag van materieel en machines vindt plaats op bestaande verharde terreinen (en niet in het heidegebied).</p>	<p>Er worden zeven zandpaden op de Groevenbeekse heide afgezet, zodat een groter aaneengesloten leefgebied voor reptielen wordt gerealiseerd met minder verstoring en meer rust. Op deze zandpaden worden heideplaggen aangebracht en wordt de bodem lokaal geroerd en gemengd met heidemaaisel, zodat een afwisseling ontstaat van heidevegetaties en zandige plekken.</p> <p>Bij het aanbrengen van heideplaggen dient vooraf een check op mogelijke aanwezige reptielen en andere dieren door een ecooloog uitgevoerd te worden en bij het aantreffen van een dier wordt deze uit het werkgebied verjaagd.</p> <p>Om inzicht te verkrijgen in de effecten van het te verbreden fietspad op overstekende en zonnende reptielen, vindt het jaar na realisatie van het nieuwe fietspad monitoring plaats door het registreren van het aantal levende/dode reptielen en gebruikers op het fietspad. Op basis van de monitoringsresultaten kunnen later nog aanvullende maatregelen worden voorgeschreven.</p>

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
<p>Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.</p> <p>Toelichting: De verbreding van het fietspad vindt plaats op de bestaande verharding en halfverharding. In de nieuwe situatie zal tot 1 m aan weerszijden van het fietspad aanberming plaatvinden, waardoor tijdelijk leefgebied van reptielen verloren gaat.</p>	Ja

Datum

13 september 2022

Zaaknummer

2022-009521

Blad

10 van 12

<p>Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.</p> <p>Toelichting: Op basis van gegevens van NDFF en de habitatkenmerken is ontheffing voor zandhagedis, hazelworm en levendbarende hagedis aangevraagd.</p> <p>Daarnaast loopt een monitoringsonderzoek voor een nulmeting. Tijdens de beoordelingsprocedure is afstemming geweest hoe het onderzoek naar reptielen uitgevoerd moet worden. Dit is uitgewerkt en opgenomen als voorschrift 22 in dit besluit.</p>	Ja
<p>De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.</p> <p>Toelichting: Het plangebied wordt voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt voor reptielen. Voor het (tijdelijke) oppervlakteverlies van leefgebied van reptielen wordt nieuw leefgebied gerealiseerd door zandpaden af te sluiten. Voor het gebruik van het nieuwe fietspad vindt opnieuw ecologisch onderzoek plaats, waarbij het aantal levende/dode reptielen en gebruikers op het fietspad geregistreerd worden. Op basis van deze resultaten kunnen indien nodig aanvullende maatregelen worden voorgeschreven.</p>	Ja
<p>De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.</p> <p>Toelichting: Omdat de te verbreden fietspad op de huidige (half)verharding aangebracht wordt, is er geen sprake van permanent oppervlakteverlies van leefgebied. De werkzaamheden vinden in de kwetsbare winterperiode plaats, maar door tijdig de vegetatie kort te maaien en te chopperen en heidestruiken te ontzien, kan doden en verwonden van dieren zoveel mogelijk voorkomen worden. Daarbij is het van belang dat monitoring plaatsvindt om de mogelijke effecten van de verbreding in beeld te brengen.</p>	Ja
<p>De wettelijk belangen waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 zijn van toepassing en voldoende onderbouwd.</p> <p>Toelichting: Door het toenemend gebruik van het fietspad dient in het kader van de verkeersveiligheid en daarmee de openbare veiligheid het fietspad verbreed te worden.</p>	Ja
<p>De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.</p> <p>Toelichting: Door zandpaden af te sluiten zal een groter aaneengesloten leefgebied voor reptielen gecreëerd worden met minder verstoring en meer rust. Door het uitvoeren van monitoring kan indien nodig bijgestuurd worden met aanvullende maatregelen.</p>	Ja

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt deels af van de aangevraagde soorten en verboden. Voor de zandhagedis is ook artikel 3.5 lid 4 in de ontheffing opgenomen, omdat door de uitvoering van de werkzaamheden er ook sprake is van het opzettelijk verstoren van de soort.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

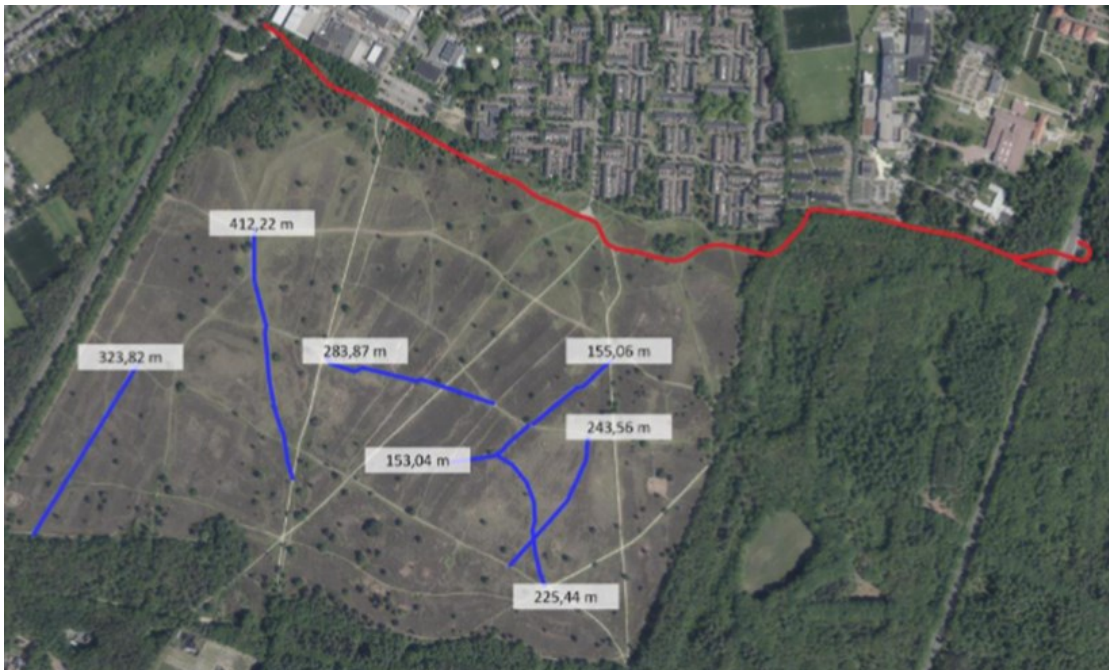
Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
13 september 2022

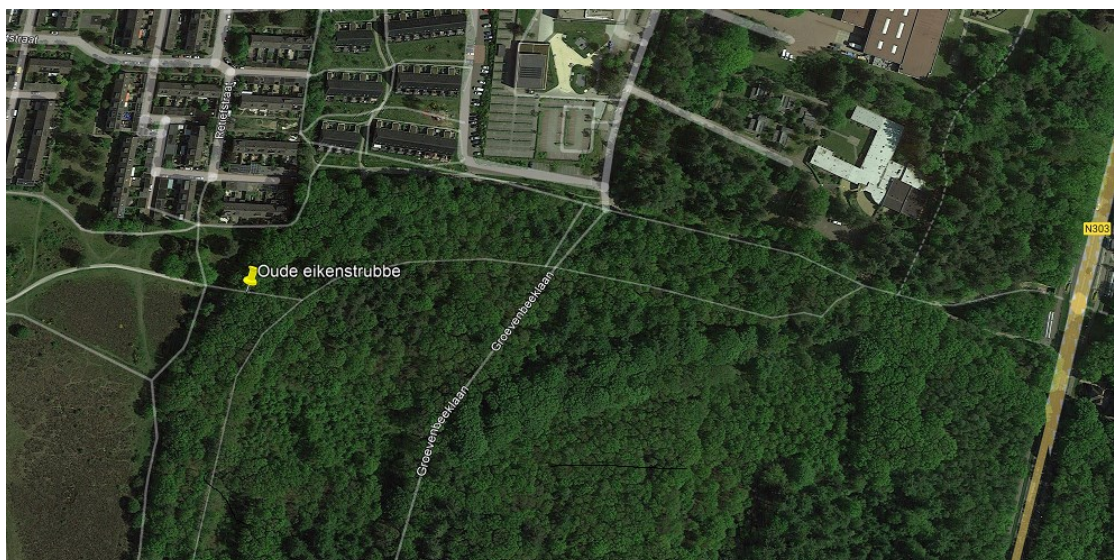
Zaaknummer
2022-009521

Blad
11 van 12

BIJLAGE 2 – KAARTEN PROJECTGEBIED EN MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 1 Ligging van de te verbreden en vernieuwen fietspad (rood) en de af te sluiten zandpaden voor recreatie op de Groevenbeekse heide (blauw).

Figuur 2 Locatie van de oude eikenstrubbe waar het fietspad tussen 2,5 – 2,7 m breed wordt.

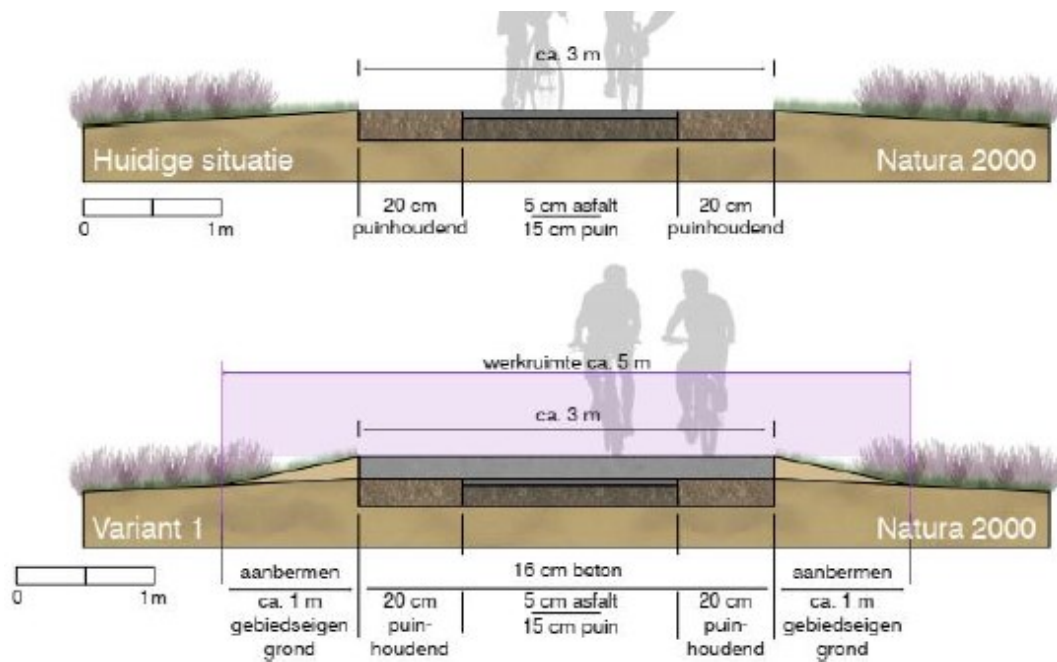
Datum
13 september 2022

Zaaknummer
2022-009521

Blad
12 van 12

Figuur 3 Te behouden heidevegetatie als leefgebied voor reptielen (rode lijnen).

Figuur 4 Schematische weergave van het huidige en beoogde fietspad.